

- 26 Sum aliqua miracula, qua nullo modo possunt fieri arte Demonis.
- 27 Dæmon facit mira mediis naturalibus adhibitis, Deus vero sua potentia, ac virtute.
- 28 Miracula, qua à Deo veniunt, sunt in bonum nostrum; qua vero à Diabolo, in perniciem, & damnum.
- 29 Miracula Dei sunt per bonos, & sanctos; Diaboli vero per malos, & iniquos.
- 30 Ex fine, ad quem ordinantur, agnoscuntur vera, vel falsa miracula.
- 31 Quod ex ipsius exemplis explicatur, & magis declaratur, motuum ex quo miracula agnoscenda sunt.

25. SOLUS Deus facit, ejusque divina virtute sunt mirabilia, ac miracula, ut jam notavi in exordio prime questionis; tamen arte demonis applicando activa passivis, sunt aliqua, qua oculis nostris videntur mira, & qua quondam similitudinem habent cum ipsis divinis miraculis. Elias sanctissimus deduxit de cælo ignem, 4. Regum. 1. num. 10. & Ecclesiast. 48. num. 3. & de Antichristo dicitur Apocalyp. 13. num. 13. Fecit signa magna, ut etiam ignem saceret de cælo descendere in conspectu hominum. Moyses in Agypto divina virtute convertit aquas in sanguinem. Exod. 7. num. 20. fecerunt & similiter malefici Agyptiorum. ibidem num. 22. Quod etiam similiter dicitur de ranis Cap. 8. num. 6. & 7. Ecce valde similia sunt virtute Dei, & arte demonis, quomodo hæc agnoscenda, & distinguenda sunt, inquit præfens questio.

26. Notandum est, ut jam notavi, & advertunt Michaël de Medina de rebus in Denna fide, cap. 7. Valquez tom. 1. ad tertiam partem disputat. 57. cap. 3 statim in principio. Toletus in cap. 3. Joann. Annotat. 2. Quasdam esse infirmitates, qua arte, & industria demonum possunt curari, conficiendo aliquod medicum ex herbis, vel aliis rebus, quarum naturas, ac qualitates ipse optime agnoscit, & velocissime applicando talia, aliud est miraculum, quod nullo modo potest à dæmone præstari, verbi gratia, mortuum suscitare; nulla enim vis naturalis reducere potest animam à corpore divulsam, ac separatam; ecce quoad mortui suscitationem, quoad alia opera est questio. Ad questionem.

27. Respondetur primò Divus Augustinus lib. 3. de Trinitate, cap. 8. quod dæmones faciunt aliqua dupliciter, qua videntur valde mira, & tanquam miracula, per virtutem causarum naturalium, quas illi optime agnoscunt; hæc vero faciunt vel in apparentia, per sensuum Illusionem, ac deceptionem, qua citò evanescent; vel per applicationem aliquarum rerum, verbi gratia, ad sanandas quasdam infirmitates, ut magi in Agypto incantationibus suis, aquas vertebant in sanguinem, Exod. 7. num. 22. similiter & ranas per incantationes. Exod. 8. num. 7. At qua sunt divinitus, nulla causa naturali adhibita, sed tantum virtute divina, qua superat omnem concursam naturalium, & ita Moyses aquas convertit in sanguinem, sola suarum manuum elevatione, vel etiam ad alia portentia elevata

4. Reg. 1. Ecclesi. 48.

Apoc. 13.

Exod. 7.

Exod. 8.

26.

Medina. Valquez.

Toletus.

27. D. August.

Exod. 7. Exod. 8.

virga, Sic ait D. August. quest. 79. inter questiones 83. Magi mira faciunt per privata commercia cum Dæmone: Sancti vero faciunt publica administratione, & jussu eius cui omnis creatura subiecta est.

28. Secundò, Miracula qua sunt à Deo, sunt in bonum nostrum sive spirituale sive corporale; qua vero veniunt à Diabolo, utramque damnata secum afferunt; miracula, qua Christus Dominus faciebat, eos, quos corpore sanabat & etiam anima illuminabat, ut patet in cæco à nativitate, quem Christus sanavit, qui inveniens Christum in templo precipiens ipsum adoravit, confitens eum verum Deum. Joan. 9. num. 38. & ut ibi dixi, ita communiter docent Sancti patres. Noster D. Cyrillus Alexandrinus, D. Augustinus, D. Hieron. & alii, ea, qua sunt à Dæmone, tendunt in damnum nostrum. Veniat iterum Theodoretus datus superiori questione. Magi mactabant aquam in sanguinem, sed sanguinem in priorem naturam reducere non poterant; praxerunt illi ranas, sed molestiam, & incommoda ranarum Agyptiis auferre non poterant, sicut fecit Moyses; concessit itaque Deus; Magis talia facere, ut etiam per ipsos castigaret Agyptios, non tamen concessit illis ut illam plagam auferre possent. Considera latum discrimen inter ea, qua sunt virtute Dei ac arte Dæmonis, Moyses convertit aquas in sanguinem, sed in subsidium Agyptiorum, reducit in propriam naturam, & contra Magi convertunt aquas in sanguinem, ut Agyptios affligant, sed ab hac molestia eos non valent liberare; & Diabolus instigavit Magos, ut aquas sanguineas, & ranas facerent, ut cor Pharaonis magis esset obduratum, ac inobediens Deo.

29. Tertio Arnobus lib. 1. adversus gentes, ait quod miracula sunt agnoscenda per suos Authores, ac proinde qua faciunt viri fideles, probi, iusti, ac Sancti facta sunt Dei virtute; qua vero faciunt improbi flagitiosi, ac sæpe malefici sunt falsa, & arte dæmonis conficta; tamen Deus aliquando, & valde rarissime intervenit malorum, facit aliqua miracula ad eorum iniquorum majorem confusionem, vel ad majoris veritatis confirmationem, ut videmus in Balaam, Numer. 22. v. 23. & Numer. 24. num. 27. Proindeque si per istos malos Deus facit aliquod miraculum est in confirmationem veritatis, nunquam vero falsitatis, quia à ias Deus cooperaretur mendacio, & esse testis illius quod est omnino impossibile, ut docet D. August. lib. de utilitate credendi, cap. 6. & latius D. Thomas 3. p. q. 43. & q. 44. & Canisius lib. 5. de Deipara, cap. 15. & Bellarm. lib. 4. de Notis Ecclesie, cap. 14. & satis diffusè Bossius lib. 1. cap. 3. 4. & 5.

30. Quarto dico quod sentio, & hoc discursu explico, quod sæpe in probatione miraculorum sacrarum imaginum usus sum; miracula, qua sunt virtute divina in eo maxime agnoscuntur distincta ab his, qua sunt arte Dæmonis ex fine ad quem ordinantur, ea enim qua tendunt ad gloriam, ac honorem Dei, & Sanctorum, bonum Ecclesie, & adificationem fidelium, hæc à solo Deo veniunt; ea vero qua à flagitiosa, iniqua, inordinata, ac vana intendunt, impossibile est, quod à Deo veniant, sed tantum à Diabolo nascuntur; Sic

Joan. 9. D. Cinll. D. August. D. Hieron. D. August. Theodor.

29.

Numer. 22. Numer. 24.

D. August. D. Thom. Canisius. Bellarm. Bossius.

30.

Sic ait D. August. cit. q. 79. inter questiones 79. Magi faciunt, qua videntur miracula, quærentes gloriam suam; Sancti vero faciunt miracula quærentes gloriam Dei.

31. Itaque illa, qua nos convertunt ad Deum, & avertunt à mundo, à solo Deo sunt, ea vero qua nos avertunt à Deo, & convertunt ad mundum, ac Diabolum, ab ipso Diabolo sunt quod in propositis exemplis sit manifestum. Parens Elias, & Antichristus deducunt ignem de cælo. Elias eo fine ut solum verus Deus creator cæli, & terræ, adoretur ut verus Deus, non vero Baal idolum, Deus falsus in hominum deceptionem, & hoc proveniebat à solo Deo. E contra Antichristus deducet ignem de cælo in terram, ut ipse qui est filius perditionis, adoretur & sedeat in templo, tanquam Deus, ut ait Paulus ad Thessalonios, & non adoretur Jesus Christus unigenitus filius Dei, hoc tantum solius Diaboli est machinamentum. Deinde Moyses faciebat prodigia in Agypto, ut Dei mandata obtemperaret. Dicit Dominus dimittite populum. Et magi faciebant, ut & contemnerentur; inde hoc opus diaboli erat illud vero Dei omnipotentis.

QUESTIO IV.

De miraculis, qua sunt per sacras imagines, quomodo ut vera agnoscenda?

SUMMARIUM.

- 32 Miracula, qua sunt per sacras imagines, inde ut vera agnoscenda ex his, qua à tali miraculo veniunt, ac resultant.
- 33 Diabolus non potest velle confirmare cultum imaginum per miracula.
- 34 Ex sacris imaginibus multum proficiunt Christiani in spiritualibus, & inde coneritur caput Diaboli.
- 35 Satanus se transformat in Angelum lucis suis operibus decipitur, ac etiam Dei virtute.
- 36 Quod multis exemplis confirmatur.
- 37 In dubio an sit miraculum pro non miraculo judicandum.

32. EX his, qua proxime dixi in fine superioris questionis, patet quomodo vera miracula, qua sæpe sunt per sacras imagines agnoscenda sunt, ab his, qua sunt industria, ac arte dæmonis: in his enim miraculis maxime considerandum, quod ex his provenit, ac sequitur, & frequenter multiplex virtutum actus, fides scilicet, qua creditur Dei potentia; spes, qua per hanc sacram imaginem malorum Donorum à Deo fiduciam concipimus; charitatis, quia tali miraculo multum excitatur ad diligendum Deum, & etiam ad venerationem, ac adorationem sacrarum imaginum, ac earum cultum multis donis, ac magnificis muneribus amplificandum; hæc autem omnia, qua tantum conducunt ad honorem Dei, ac suorum servorum, solum à Deo provenire possunt: Omne donum per-

fectum desursum est descendens à Patre lumen. Jacob. 2. num. ut ait Beatus Jacobus in sua Canon. c. 2. num. 17. Talesque virtutum actus nullo modo à Diabolo provenire possunt, ipse enim omnibus suis machinationibus juxta Apostolum ad Ephes. 6. num. 11. insidiatur animabus nostris, ut ab eis valeat eradicare, ac expellere omnem virtutis actum, & plantare omne turpe, & vitiosum; & sic se transformet in Angelum lucis, ex suis operibus, ac etiam ex divina virtute statim agnoscitur, ut dicam questione hac num. 35.

Deinde miracula, qua sunt per sacras imagines ab arte Dæmonis non possunt exiri: nam ut docent Sacra Concilia Generalia. Septima Synodus Aghene 4. Concil. Senonens. in decreto fidei. Concil. Ephesin. Constantinop. & late docent noster Vvalden. tom. 3. de Sacramentalibus, c. 50. cum seqq. & Agobardus Episcopus. lib. de vera Relig. Sancta Ecclesia Catholica à suo exordio sacris imaginibus communi adversario adversatur, quod dupliciter explico; videns Diabolus quantum utilitatem ex sacris imaginibus participant fideles, cum ex earum aspectu maxime rapiantur in Deum, ut statim dicam, inde ipse Diabolus per sua membra Hæreticos nempe tam antiquos, quam modernos, sacras imagines vult ablegare, & expellere. Deus tamen, ut rectè argumentatur Joannes Kchius lib. 3. contra Lutherum, perpetuis, ac perennibus miraculis cultum ipsarum imaginum in sua Ecclesia firmat, ac corroborat; si ergo Deus tantis miraculis destruit machinamentum Diaboli intendentis in damnum fidelium sacras imagines abolete, qua consequentia veniet, quod Diabolus velit etiam miraculis rarum cultum magis munire, ac stabilire, ergo miracula, qua per sacras imagines sunt, non à Diabolo, sed solum à Deo veniunt.

Deinde iterum redeo ad illa verba, Sancta Ecclesia Catholica à suo exordio sacris imaginibus communi adversario adversatur. Quis vellebit explicare, quantum fideles ex aspectu sacrarum imaginum proficiant in Dei cultu, veneratione, ac amore. Quid enim sunt imagines sacre, (ut sæpe dixi & iterum dicam) quam libri expansi ante oculos nostros, qui à nescientibus legere leguntur. Rusticus videns Christum crucifixum inde maxime inflammatur ad diligendum ipsum Deum, & Dominum, qui in tantam illum dilexit, ut pro ejus salute mortis subiret tormentum. Item videns D. Franciscum nudis pedibus, sacco indatum, inde haurit documenta suæ salutis, & qua via eundem est in celum Præclare D. Gregorius Mag. lib. 9. epistol. 9. ait, Quod legentibus, Scriptura, hoc præstat idotis pictura. Unde Divus Gregorius Nyssenus Orat. in pariete loqui maximeque prodesse. Nam et si pictura mortua sit, vivos tamen in nobis generat affectus amoris, devotionis, ac compunctionis videntibus ad vivum effigiata seu depicta mysteria vitæ, & mortis Christi ut inde in largum lacrymarum imbrem nos defendamus; nam ut dicitur, uno cor dolet, cum oculus videt; si ergo sacre imagines tam magnum fructum spirituale in nobis generant, quomodo fieri potest, ut Diabolus insidiator animarum nostrarum, qui in nobis intendit extinguere omne bonum spirituale, miraculis ad scaras?

33. Sept. Synod. Senonens.

Vvalden. Agobard.

Joan. Kch.

34.

D. Gregor. Mag. D. Nyss.

imagines nos intendat promovere, ac excitare, quarum interventu tantum gratiarum augmentum percipimus.

35. Sed dices. Apostolus Paulus scribit 2. Corinth. 11. num. 14. Ipse Satanas transfiguratur se in Angelum lucis, quod saepe facit per ipsas sacras imagines, ac sacrarum rerum representationes, ut ex multis historiis constat, at statim Respondeo cum D. Chrysolomo, D. Thoma ibi, quod manifestatur ex suis operibus, quod sit Princeps tenebrarum, & diabolus tentans, & sic ait Gaudentius Brixienfis Episcopus apud Benedictum Justinianum. Quid mirum si Satanas transfiguratur se in Angelum lucis? Probant (scilicet ejus opera) utique cum esse Angelum tenebrarum, qui se Angelum lucis ostendere conatur, ut fallat. Ex operibus ad quae suadet, & instigat, ostenditur, quod diabolus sit, & qui se in Angelum lucis transfiguraverat, ex operibus ac factis deprehenditur Angelus tenebrarum.

36. Quod multis exemplis declaratur, cum quidam Monachus ex Ordine S. Norberti feryide contempleretur Mysterium Trinitatis, eum Diabolus in specie Angeli sic alloquitur, ob tua merita dignus es ut videas Trinitatem, his dictis apparuit tria gestans capita, Trinitatem se esse contestans. Monachus divino afflatu cognoscit diabolum, eumque miserrimum omnium creaturarum appellat. Ita refert Surius in ejus vita die 6. Junii cap. 19. Idem similiter de altero Monacho Praemonstratensi scribit Sigebertus ad annum. 1121. Vincentius lib. 2. cap. 29. Cum etiam alter Monachus rigida disciplina se verberaret coram imagine Christi crucifixi, Diabolum tanquam in persona Christi loquentem audivit, ego volo mortem peccatorum: cui Monachus, O bone Jesu agnosco Diaboli vocem; refert Sophronius in praeo spirituali c. 45. eandem similem historiam de S. Feriardo scribit D. Gregor. Turonensis lib. 2. de vita Patrum cap. 10. & apud Suar. die 1. Augusti Idemque narratur de S. Martino Turonensi, de S. Antonino Abbate, & nostra sancta Magdalena de Pazzi, ac aliis multis Sanctis, Proindeque quamvis Satanas se transformet in Angelum lucis, tamen ex suis operibus, ac verbis se ostendit principem tenebrarum, & maxime etiam ex divina virtute illuminante corda suorum justorum, quia etiam non sentiunt illum fervorem, ac consolationem spiritualem, quem quando ipse verè Christus adest.

In dubio miraculi.

37. Quando dubitant an miraculum sit, an non. Pro non miraculo judicandum, quia possessio est pro natura, & pro his quae ordinario, ac communi concursu fiunt, & non pro his, quae extraordinario, ac superiori ope, super vires naturae fiunt, qualia sunt miracula, pro quo faciunt ea, quae in omnibus meis libris; verbo miraculum dixi quod in his, quae fieri possunt viribus naturae, non sit recurrendum ad miraculum.

D. Chryf. D. Thom.

Gaudent. Justin.

Surius.

Sigebert. Vincent.

Sophron.

D. Gregor. Turon.

Surius.

RESOLUTIO. XLIII.

An anima Samuelis verè apparuit Sauli?

QUESTIO PRIMA.

Proponuntur circa hanc rem varia sententia.

SUMMARIUM.

- 1 Refertur historia Textus.
2 Breviter ponitur difficultas.
3 Omititur quadam sententia aliquorum.
4 Ponitur prima sententia negans.
5 Ponitur secunda sententia, vera, & affirmans.
6 Ponitur tertia sententia utraque superiorem antecedentem probabilem dicens ac judicans.
7 Omnes illius Auctores in modo dicendi non conveniunt, sed valde diversimodo rem explicant. Ibidem.

Pro hujus rei fundamento, praemittenda est historia, quae narratur. 1. Regum. 28. quod cum Saul vehementer urgeretur ob bellum gerendum cum Philisthaeis sequenti die, a muliere pythonia postulavit, ut ei suscitarer Samuel em jam demortuum; mulier acquiescens Regis dictis ait ad Saulem ibi num. 13. Deos vidi ascendentes de terra: dixitque ei: Qualis est forma ejus? quae ait vir senex ascendit, & ipse amictus est pallio. Et intellexit Saül, quod Samuel esset, & inclinavit se super faciem suam in terra, & adoravit. Dixit autem Samuel ad Saül, quare inquietasti me, ut suscitarer? & Saülque dixit Samuel omnem futurum eventum belli, ut revera contigit: dicens, Cras autem tu & filii tui mecum eritis. Hanc eandem historiam, breviter refert Ecclesiast. 46. num. 23. agens de Samuele ait: Post haec dormivit & notum fecit Regi, & ostendit illi finem vitae suae, & exaltavit vocem suam de terra, in prophetia delere impietatem genti. Hoc posito veniamus ad quaestionem.

Et in ea est magna difficultas, quod fuerit vera anima suadet historia & Primi Regum, quia dicit Samuel quare inquietasti me; & in Ecclesiastico quod dixerit Regi finem vitae suae. Quod non fuerit vera anima, inde suaderet, quando fieri potuit, quod anima Samuelis justitiae, & Sancti de Limbo Patrum fuisset educta per Pythoniam arte magica ac Daemonis industria, & inde varias sententias abierunt Patres ac Doctores.

Et omitto opinionem aliquorum, quos tacito nomine refert Petrus Comestor in historia Ecclesiastica. 1. Regum 25. qui dixerunt corpus tantum Samuelis suscitatum fuisse cum spiritu vivifico quodam sine ejus anima, quam dicunt mansisse in suo loco, in quo antea erat, quae sententia multis absurdis implicatur, nam

Eccles. 46.

2.

3.

nam Samuel locutus est, quod ab Spiritu corporeo non poterat provenire, nisi tantum ab anima: Tum quia Doctores non contendunt de corpore, sed de ipsa anima, an venerit.

4. Prima sententia tenet animam Samuelis non apparuisse Sauli. Ita noster D. Cyrillus Alexander, lib. 6. de Adorat. in Spiritu, Tertullian. lib. de anima, c. 57. D. Basil. in cap. 8. Isaia, licet epist. 80. sententiam mutaverit, Ruper. in Comment. lib. 2. Reg. c. 17. Anastasius Synaita q. 19. ubi contrariam sententiam impiam vocat & in 1. Reg. cap. 28. Procopius, Strabo Borgenf. Addit. 2. ad Lyran. Eustathius Archiepiscopus Antioch. & Martyr. in dissertatione contra Origenem de engastrimytho, Methodius Bazarensis, Episcopus, & Martyr in libro de engastrimytho, Nicenus in epistola ad Theodosium, Pionius Presbyter, & Martyr apud Mera-phraisten in ejus vita 1. die Februarii Philistrius de haeresibus, c. 26. Guillelmus Parisensis lib. de universo part. 1. circa finem Turrectemata lib. cap. Nec mirum 26. quast. 5. Varablus in scholiis ad 1. Reg. cap. 18. Janenius Ecclesiast. 46. Gregorius Syncellus in historia Chronolog. ab exordio Mundi, Matthias Felicius in elucidatione 1. Praecepti. Martinus Martinez lib. 9. hypotep. Regula 21. Joan. Arboreus 1. 7. Theosophia.

5. Secunda sententia astringit veram animam Samuelis Saüli apparuisse, eique vitae exitum denuntiavisse: hanc sententiam affirmantem expressè tenent Petrus Galatinus lib. 6. de Arianis, c. 8. Gaspar Cassalius lib. 4. Axiomatum disp. 1. c. 3. Victoria ac Magia, q. 5. n. 19. ad 1. Caietan. Malveda, Sanch. Cornelius Estius ad 1. Reg. cap. 28. Bonartius Eccles. 46. Raphael de la Torre 2. 2. q. 95. art. 3. disp. 30. Josephus lib. 6. Antiq. c. 11. Lyra in 1. Reg. c. 28. ibi Abulens. q. 28. Suarez tom. 1. de Relig. lib. 2. de superstit. cap. 16. n. 15. & tom. 2. in 3. part. disp. 42. sect. 2. Michael de Palatis in Isaiam, prolog. 2. Mendoga August. q. 5. scholastica, n. 8. Bellarm. tom. 1. lib. 4. cap. 11. n. 2. 2. de Purgator. c. 6. Rua tom. 2. controvers. 7. post. fol. 17. Delcius lib. 2. disquisit. Magicarum, quast. 6. & quast. 16. Torreblanca de Magia, lib. 2. cap. 27. n. 31. & de jure spirituali, lib. 1. c. 3. num. 44. Pereira ad cap. 7. Exod. n. 48. Olearter in Annotationibus litteralibus, ad cap. 24. Numeror. Salian. anno Mundi 2976. Tornielus Annalium tom. 1. anno 2976. Borgenf. 1. Reg. 28. Malder. de Jassira, tract. 10. cap. 8. dub. 3. Vallesius de sacra Philosophia, c. 33. Jodocus Coccius tom. 1. Thesauri Cathol. lib. 5. art. 10. Castro de punit. Heretic. lib. 1. Soto in 4. dist. 45. q. 1. art. 4. Petrus Gregorius Tolof. de Republic. lib. 15. c. 5. n. 8. Freitas in tract. Cunha de sollicitanti, & alii multi Doctores, quos citant, ac sequuntur Noster Elias à sancta Theresia tom. 1. legationis Ecclesie militaris, lib. 1. cap. 23. n. 15. & Fr. Antonius à Matre Dei in Praeludium, seu Isagogia sacrae Scripturae, Praelud. 1. dub. 14. n. 317 fol. 116.

6. Et tertia sententia, quae utramque opinionem dicit probabilem, quam videtur tenuisse, D. Augustinus in epistola ad Simplicianum; dicens, utraque opinio cohaeret cum textu, hanc sententiam expressè tenent Eucherius, Rabbanus, Beda, Hugo, Isidor. Clar. 1. Reg. 28. qui Augustini verba ad Simplicianum tran-

4. D. Cirill. Tertullian. D. Basil. Ruper. Synaita.

Procop. Strabo. Borgenf. Eustathius. Methodius. Bazarensis. Nicenus. Pionius. Philiaur. Guillelm.

Turrecte. Varabl. Jansep.

Joan. Arb.

Galatin. Cassalius. Victoria. Caietan. Malveda. Sanchez. Cornel. Estius. Bonartius. La Torre. Josephus. Lyran. Abulen. Suar. Palladius. Mendoga. Bellarm. Rua. Delcius. Blanca. Pereira. Olearter. Salian. Tomeli. Burg. Malder. Valesius. Jodoc. Cocci. Castro. Soto.

Fr. Elias.

Fr. Anton.

D. August. Eucherius. Rabbanus. Beda. Hugo. Isidor. Clar.

scribunt D. Isidor. lib. 8. Origenes c. 9. Nanchet. D. Isidor. Castro. Soto. Comesto. cherus volum. 5. Chronographia Gen. 32. Castro lib. 2. de justa Heretic. punitioe, ca. 4. Soto de justitia & jure lib. 8. art. 2. quast. 3. & alii quos luppertio nomine citat Petrus Comestor, in Historia Ecclesiastica, 1. Reg. 28. & pro se adducunt D. Gregor. Nazianzen. orat. 3. Ubi Samuel per ventriloquam, atrahitur, aut atrahi videtur. Omnes tamen isti Auctores in modo explicandi non conveniunt: Nam quidam dicunt veram animam Samuelis apparuisse Dei virtute, alii apparuisse demonis astu.

QUESTIO II.

Resolvitur sententia pro parte affirmativa

SUMMARIUM.

- 7 Secunda sententia est veram Samuelis animam apparuisse Saüli.
8 Hanc sententiam tenent Tertullianus, D. Augustinus D. Thomas, & n. 9.
10 Hanc sententiam docent alii Patres.
11 Probatur primo, ex contextu Ecclesiastice Dormivit, notum fecit Regi.
12 Ponitur & solvitur instantia Janseii, ac maxime ex multis refutatur, & n. 13.
14 Probatur secundo, ex verbis Ecclesiastici, Exaltavit vocem suam de terra.
15 Ex eisdem Ecclesiastici verbis in Prophetia delere impietatem gentis, cum Syriaco. Probatur iterum.
16 Probatur tertia nostra sententia ex 1. Reg. 28. ex multis verbis ponderatis, ac examinatis.

Mihi vera sententia est, veram Samuelis animam è limbo Sanctorum Patrum revocaram Sauli apparuisse. Ita Auctores citati superiori questione in secunda sententia, eam tenent communiter Patres. Ita Tertullianus, lib. 3. adversus Marcion. cap. 5. & de Samuele loquens ait.

Talibus in vite spatio laudabilis exit, Ut quoque post requiem Prophetica jura teneret.

D. Augustinus libro de cura pro mortuis, quamvis videatur oppositam sententiam tenere, in hanc maxime inclinat; quia ex eo probat mortuos vivos apparere, quia Samuel demortuus Sauli vivo apparuit, & futura de eventu belli ei praedixit. Scripsit autem D. August. hanc librum post illos, quos ad Simplicianum scripserat, ut patet ex lib. 2. Retract. cap. 1. & 6. Nam libri ad Simplicianum fuerunt primi, quos D. August. factus Episcopus scripsit, librum autem de cura pro mortuis multo post elaboravit, in illoque aperte retractat sententiam, quam antea tradiderat. Clarius, & in libro de octo dulcibus questionibus, q. 6. ubi aperte ostendit se retractasse priorem sententiam. Sic ait: Sed quam non frustra dixerim pedetentim in hoc genere simulatam Samuelis imaginem Pythonisse ministerio praesentatam, existimare debere, ne inquisitionibus diligentioribus praescribamus, mea posteriori L. I. 4 inquisitio

Origen. Nanchet. D. Isidor. Castro. Soto. Comesto.

Tertullian.

D. August.